

MVO-Sectorpaspoort

Hulpmiddel voor het opstellen
van een duurzaamheidsverslag in de bouwsector

Inhoudstabel

Wat te verwachten van dit document?	4
1. Inleiding	4
Wat is maatschappelijk verantwoord ondernemen?	4
Waarom een duurzaamheidsverslag?	4
Inhoud van een MVO-rapport	4
Een duurzaamheidsverslag: iets voor uw bedrijf?	5
2. Handleiding: Hoe een duurzaamheidsverslag opstellen?	5
Van een beperkte selectie van indicatoren naar een duurzaamheidsverslag	5
3. Stappenplan voor het opstellen van een duurzaamheidsverslag	6
Stap 1: Bedrijfsinterne uitdagingen koppelen aan duurzaamheids-indicatoren	7
Economisch	7
Milieu	7
Sociaal	8
Certificatie en normering	9
Aankopen	9
Stap 2: Bepalen van stakeholders, in kaart brengen van hun verwachtingen en materialiteitsbepaling	9
Materialiteitsbepaling	10
Stap 3: Gegevensverzameling rond de indicatoren	10
Economisch	10
Milieu	10
Sociaal	11
Certificatie en normering	12
Aankopen	12
4. Tips voor een succesvol duurzaamheidsverslag	13
5. Verklarende woordenlijst	14
6. Bijlage 1: standaardindicatoren	14
7. Bijlage 2: Opsomming selectie indicatoren	15
8. Colofon	17

Wat te verwachten van dit document?

Dit document geeft een **inleiding** voor het opstellen van een rapport of verslag over het bedrijfsbeleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Dit document heeft **niet de ambitie een volledige leidraad te zijn** bij het effectief opstellen van een dergelijk duurzaamheidsverslag, maar wil het geïnteresseerde bedrijf vertrouwd maken met het concept en aanzetten tot het opmaken van een duurzaamheidsverslag.

Voor meer informatie kunt u zich richten tot de GRI-organisatie (www.globalreporting.org).

1. Inleiding

Wat is maatschappelijk verantwoord ondernemen?

Ondernemingen stellen mensen te werk, onderhouden relaties met klanten, leveranciers en dienstverleners, en verwerken grondstoffen tot een eindproduct, waarbij ook afval wordt gecreëerd. Ondernemingen hebben dus een directe impact op hun omgeving. Bij **maatschappelijk verantwoord ondernemen** (MVO) houdt de onderneming rekening met deze directe impact. Naast financiële en economische overwegingen, gaat de onderneming ook na wat haar invloed is op milieu en sociaal vlak. **Men spreekt van de drie P's:**

- **Profit:** de economische dimensie van ondernemen. Goederen en diensten voortbrengen met winst als maatstaf voor de maatschappelijke waardering ervan.
- **People:** de sociale dimensie van ondernemen. De gevolgen van ondernemen voor mensen binnen en buiten de onderneming.
- **Planet:** de milieudimensie van ondernemen. De effecten van ondernemen op het natuurlijke leefmilieu.

Wanneer u als onderneming in opleiding van uw werknemers investeert, veiligheid- en milieubewustzijn promoot, dan bent u eigenlijk reeds met MVO bezig.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen hoeft niet ten koste te gaan van de **bedrijfsresultaten**. Duurzame oplossingen leiden tot een verbeterde concurrentiepositie, geëngageerde werknemers en kostenbesparingen.

Bij maatschappelijk verantwoord ondernemen evalueert een bedrijf haar **plaats in de maatschappij**. Via een aantal

gerichte vragen wordt MVO zeer tastbaar:

- hoe selecteer ik mijn leveranciers?
- welke prioriteit krijgt veiligheid en welzijn op het werk?
- hoe motiveer ik mijn werknemers?
- welke rekruteringskanalen worden gebruikt?
- hoe kunnen de afvalstromen tot een minimum beperkt worden?
- ...

Maatschappelijk verantwoord ondernemen is een continu verbeteringsproces waarbij ondernemingen vrijwillig en op systematische wijze economische, milieu- en sociale overwegingen op een geïntegreerde manier in de gehele bedrijfsvoering opnemen, waarbij overleg met de stakeholders, of belanghebbenden, van de onderneming deel uitmaakt van dit proces.

Meer informatie over maatschappelijk verantwoord ondernemen vindt u op <http://www.mvovlaanderen.be/>.

Waarom een duurzaamheidsverslag?

Een duurzaamheidsverslag is het belangrijkste instrument dat een organisatie toelaat om transparant te communiceren over duurzaamheid. In een duurzaamheidsverslag publiceert een bedrijf de relevante economische, milieu- en sociale prestaties en doelstellingen. Om te weten waarover te schrijven, moet een bedrijf achterhalen wie zijn stakeholders zijn en welke thema's zij belangrijk vinden.

Stakeholders of belanghebbenden zijn de personen of entiteiten die aanzienlijk worden beïnvloed door de activiteiten, producten en/of diensten van de organisatie; en wiens daden op hun beurt een invloed hebben op het vermogen van de organisatie om haar strategieën en doelstellingen uit te voeren. Stakeholders kunnen intern (werknemers, aandeelhouders...) of extern (leveranciers, NGO's, samenwerkingsorganisaties, overheid, buurtbewoners...) zijn.

Inhoud van een duurzaamheidsverslag

Bij het opstellen van uw duurzaamheidsverslag, worden allerlei gegevens in indicatoren gegoten, zogenaamde duurzaamheidsindicatoren, of MVO-indicatoren.

Een duurzaamheidsindicator geeft de stand van zaken over een bepaald onderwerp weer. Zo drukt de indicator "opleiding" uit hoeveel opleidingsuren elke werknemer over een bepaalde tijd heeft gevolgd. Bij een goede selectie van een aantal indicatoren krijgt men een duidelijk beeld over de onderneming wat betreft maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Dit MVO- document helpt u bij de selectie van die indicatoren die voor uw onderneming het meest relevant zijn. Het zet de bouwbedrijven op weg met de volgende denkoefening:

- Welke duurzame thema's zijn voor mijn organisatie het belangrijkste en hoe kan ik deze meetbaar maken?
- Over welke duurzaamheidsindicatoren willen mijn stakeholders dat ik communiceer?

De antwoorden op bovenstaande vragen kunnen namelijk van bedrijf tot bedrijf verschillen. Het blijft belangrijk dat de duurzaamheidsindicatoren een praktisch nut hebben, en kunnen gebruikt worden binnen de onderneming.

Een duurzaamheidsverslag: iets voor uw bedrijf?

Dit document dient als instrument voor alle bouwbedrijven die richting willen geven aan hun duurzaamheidsbeleid en/of hierover willen communiceren. Dit document helpt u op weg.

Niet enkel ondernemingen die **extern** wensen te communiceren over hun engagementen rond maatschappelijk verantwoord ondernemen kunnen dit document gebruiken. Ook om een **interne** stand van zaken te maken is dit document zeer bruikbaar. Op basis van de uitkomsten kan een onderneming beslissen in te zetten op één of meerdere duurzaamheidsindicatoren.

Hoewel verschillende subsectoren dit document kunnen gebruiken (wegenbouw, grondwerken, installatiewerken, ruwbouwafwerking, schrijnwerk...), ligt de focus voornamelijk op bouwbedrijven actief in de ruwbouw. Voor enkele subsectoren in de bouw zijn specifieke toevoegingen aan te raden die niet opgenomen zijn in dit document.

2. Handleiding: Hoe een duurzaamheidsverslag opstellen?

Van een beperkte selectie van indicatoren naar een duurzaamheidsverslag

De duurzaamheidsindicatoren die in dit document worden vermeld, zijn afkomstig uit de G4-richtlijn voor duurzaamheidsverslaggeving. Dit is de wereldwijde standaard voor duurzaamheids-verslaggeving, opgesteld door het Global Reporting Initiative (GRI). Gevolg is dat u gemakkelijk een GRI-conform duurzaamheidsverslag kan opstellen door gebruik te maken van de indicatoren in dit document. Bij elke indicator is een verwijzing opgenomen naar de corresponderende GRI-indicator.

De standaard voor duurzaamheidsverslaggeving, met name GRI, heeft tientallen indicatoren opgelijst. Om het voor u overzichtelijker te maken, is in dit document reeds een selectie gemaakt van MVO-indicatoren. Ze werden geselecteerd via volgende criteria:

1. Relevantie voor bedrijven in de bouwsector
2. Kwantificeerbaarheid (mogelijkheid tot monitoren)

Het resultaat van deze oefening is een selectie van 20 MVO-indicatoren, relevant voor bouwbedrijven.

Bedrijven kunnen dus uit deze beperkte indicatorenset zelf een selectie maken van indicatoren die ze willen opvolgen en waarover ze willen communiceren, afhankelijk van hun bedrijfsspecifieke strategie en activiteit.

Daarbij is het steeds van belang dat een bedrijf zichzelf de volgende vragen stelt:

- Wie zijn de specifieke stakeholders of belanghebbenden van mijn bedrijf?
- Wat zijn hun verwachtingen? Welke thema's vinden zij van belang?

Bouwbedrijven hebben niet steeds de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op bepaalde uitdagingen en MVO-indicatoren (vb. duurzaam materiaalengebruik, positieve impact van bouwprojecten op lokale gemeenschappen, energiebesparende systemen integreren in woningen etc.). De noodzaak en tendens groeit echter dat bouwbedrijven in algemene aanneming meedenken met ontwikkelaars en architecten (bvb. via bouwteams) en zo ook kunnen inspelen op dergelijke thema's en indicatoren.

Dit MVO-document helpt u bij het bepalen van de inhoud van uw duurzaamheidsverslag, m.a.w. de thema's en indicatoren waarover u in uw duurzaamheidsverslag communiceert. De selectie van indicatoren zijn prestatie-indicatoren. Naast de opname van deze indicatoren eist de GRI ook nog de publicatie van een reeks standaard-indicatoren over het bedrijfsprofiel en de verslagparameters. Deze vindt u als bijlage 1.

Meer informatie over de eerste stappen richting een eigen duurzaamheidsverslag en de specifieke vereisten voor het opstellen van een GRI-conform verslag vindt u op de website van het GRI¹.

¹ <https://www.globalreporting.org/reporting/get-started/Pages/default.aspx>

3. Stappenplan voor het opstellen van een duurzaamheidsverslag

Onderstaande figuur geeft aan welke stappen het bouwbedrijf idealiter onderneemt bij het opstellen van een duurzaamheidsverslag.

Stap 1: Selecteer de bedrijfsinterne uitdagingen waar u als bouwbedrijf rond wil werken.

Stap 2: Bepaal de belangrijkste stakeholders van uw bedrijf en breng hun verwachtingen in kaart.

Stem de in stap 1 geselecteerde uitdagingen af op de kernverwachtingen van deze stakeholders. Dit is de materialiteitsbepaling. Link de gevonden uitdagingen aan indicatoren.

Stap 3: verzamel gegevens over uw prestaties op deze indicatoren (van de afgelopen 3 jaar) en koppel hier doelstellingen en acties aan.

Stap 4: Schrijf de analyses uit, licht cijfermateriaal toe ahv grafieken e.d. en giet dit alles in een aantrekkelijke vormgeving. Dit vormt uw duurzaamheidsverslag.

Stap 5: Evalueer jaarlijks uw prestaties ahv deze indicatoren, stuur acties en doelstellingen bij waar nodig, neem extra indicatoren op. Blijf op de hoogte van de verwachtingen van uw stakeholders.

Stap 1, 2 en 3 worden op de volgende pagina's uitgelegd. Voor stap 4 kan u reeds bestaande duurzaamheidsverslagen raadplegen via de website van GRI :

<http://database.globalreporting.org/search>

Tip:

Bedrijven die zich nog niet klaar voelen voor het publiceren van een eigen duurzaamheidsverslag, kunnen dit document gebruiken om hun inspanningen rond duurzaamheid richting te geven en om al bepaalde indicatoren intern op te volgen.

Enkele mogelijkheden op een rijtje:

Drie mogelijke scenario's: Sterk, Medium en Licht (aan de hand van een fictief bedrijf)

Bouwbedrijf De Poorter uit Bierbeek krijgt steeds vaker vragen van klanten en leveranciers over duurzaamheid en wil hen hierop een antwoord bieden. Bovendien doet het bedrijf hier en daar al wat duurzame acties, maar wil het graag meer richting geven aan zijn duurzaamheidsbeleid. Uit dit document leert De Poorter welke thema's er spelen in de bouwsector en waarop het bedrijf een grote impact heeft.

Scenario 'Licht':

De Poorter wil duurzamer gaan ondernemen, maar is nog niet toe aan een eigen duurzaamheidsverslag. Via dit document ontdekt De Poorter de belangrijkste sectorspecifieke thema's waarop het zijn duurzaamheidsbeleid kan afstemmen. De Poorter gebruikt de indicatorenset in dit document om intern al bepaalde prestaties op te volgen en bij te sturen.

Scenario 'Medium':

Als eerste stap beslist De Poorter – na het lezen van dit document – om in te zetten op enkele specifieke thema's (bv. duurzame grondstoffen, afvalreductie, opleiding van werknemers en communicatie met de lokale gemeenschap). De Poorter kiest uit de indicatorenset 8 indicatoren die hiermee gelinkt zijn en die het bedrijf in het eerste jaar zal opvolgen. Over deze indicatoren zal De Poorter ook communiceren in zijn duurzaamheidsverslag naar klanten, leveranciers etc. Na afloop stuurt De Poorter enkele acties bij en/of enkele bijkomende indicatoren op naar het volgende jaar toe.

Scenario 'Sterk':

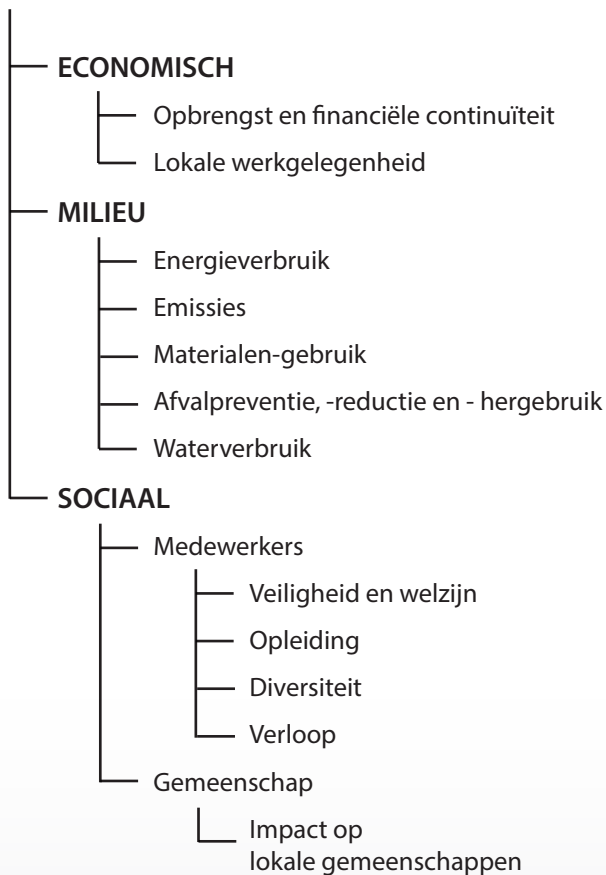
De Poorter bepaalt intern wie zijn belangrijkste stakeholders zijn en organiseert een stakeholderdialoog om te achterhalen welke thema's relevant worden geacht door de stakeholders. Het document dient hierbij als leidraad. Deze bevindingen legt De Poorter samen met zijn missie en visie, waaruit de duurzame kernthema's voor zijn bedrijf volgen. Met behulp van dit document koppelt De Poorter de juiste indicatoren aan deze thema's. Zo kan De Poorter de inspanningen op vlak van duurzaamheid opvolgen en (twee)jaarlijks hierover communiceren in zijn duurzaamheidsverslag.

Enkel scenario 'Sterk' voldoet aan de vereisten van de GRI G4 richtlijn.

Stap 1: Bedrijfsinterne uitdagingen koppelen aan duurzaamheids-indicatoren

Uit de tientallen GRI-indicatoren is in dit document een selectie van 20 relevante indicatoren voor bouwbedrijven opgenomen. Uiteraard hoeft men niet alle 20 indicatoren op te volgen om een MVO-rapport op te stellen. Enkel indicatoren die voor uw bedrijf interessant zijn kunnen u een meerwaarde bieden. Een eerste manier om de juiste indicatoren te selecteren, is nagaan voor welke uitdagingen uw bedrijf staat. Zijn deze van economische, milieu of sociale aard? Bij elke uitdaging vindt u enkele specifieke indicatoren.

Duurzaam ondernemen in de bouwsector

De benaming van de indicator verwijst naar de onderdelen van mvo: Economisch (EC), Milieu (ENV), Arbeidsomstandigheden (LA), Gemeenschap (SO), Certificatie (C), Aankopen (HR).

Economisch

Uitdaging 1: Zorg voor een rendabiliteit op lange termijn die de continuïteit van het bedrijf garandeert

Via een gezond bedrijfsbeleid, gebaseerd op een lange termijnvisie, en door solide klantenrelaties uit te bouwen en innovatief in te spelen op de huidige marktnoden, kan een bouwbedrijf zijn financiële groei en continuïteit verzekeren.

» *Indicator EC1: Directe economische waarden gegenereerd en gedistribueerd*

Uitdaging 2: Wees een drijfveer voor lokale werkgelegenheid

De bouwsector is een arbeidsintensieve sector die een belangrijke economische impact heeft via de lokale werkgelegenheid. Werk daarom aan een lokaal werkgelegenheidsbeleid met respect voor de vigerende wetgeving.

» *Indicator EC 2: Aandeel van het topkader en alle directe werknemers, aannemers en onderaannemers afkomstig uit de lokale gemeenschap op belangrijke bedrijfslocaties*

Milieu

Uitdaging 3: Beperk energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen

Bouwbedrijven verbruiken energie en produceren broeikasgassen, zowel op de werf, in de kantoren als op de baan. De impact die ze hierdoor hebben op het milieu is significant en kan beperkt worden door bijvoorbeeld:

- Energie te gebruiken afkomstig van duurzame bronnen (wind, zon...)
- Transportbehoeften te verminderen of te optimaliseren (vb. transport via water bij bouwsites vlakbij waterwegen, keuze voor dichtbijgelegen of vlot bereikbare projecten, milieuvriendelijkere/elektrische vloot, aan- en afvoer van materialen en verplaatsingen van personeelsleden...)
- Werknemers te sensibiliseren omtrent zuinig energieverbruik

» *Indicator ENV2: Energie-intensiteit binnen de organisatie*

» *Indicator ENV5: Broeikasgasuitstoot intensiteit van nieuwe bouwactiviteiten*

» *Indicator ENV8: Significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden*

Minstens even belangrijk is de impact die het bouwbedrijf kan hebben op het energieverbruik en de emissies tijdens de verdere levensfase van het bouwproduct. Het bouwbedrijf kan hierop inspelen door samen te werken in bouwteams en zo bepaalde praktijken te stimuleren, waaronder:

- Energie-efficiënt bouwen
 - Innovatieve systemen en technieken voor energiebesparing en -recuperatie
 - Ventilatiesystemen met maximale rendementen
- » *Indicator ENV3: Energieprestatiecoëfficiënt (EPC) intensiteit van nieuwe bouwactiviteiten*

Uitdaging 4: Gebruik duurzame en milieu-efficiënte materialen

De bebouwde omgeving is naar schatting verantwoordelijk voor 30 procent van het totale grondstofverbruik. Bouwbedrijven kunnen hun invloed op de globale grondstoffenschaarste verminderen door het gebruik van hernieuwbare, gerecycleerde, lichtere en demonteerbare bouwmaterialen te stimuleren en waar mogelijk materialen zelf te hergebruiken en recycleren. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van verschillende stakeholders (architecten, aannemers...) van het bouwbedrijf.

- » *Indicator ENV1: Percentage van de gebruikte materialen bestaande uit gerecycleerde of hergebruikte materialen*
- » *Indicator ENV7: Omvang van inspanningen ter verlagings van milieu-impact van producten en diensten*

Uitdaging 5: Verminder en sorteer afvalstromen

Het verminderen van bouwafval alsook het sorteren ervan, zodat het bouwafval optimaal kan verwerkt en gerecycleerd worden, is een belangrijk thema voor bouwbedrijven.

- » *Indicator ENV 6: Totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode*

Uitdaging 6: Spring efficiënt om met water

Het bouwproces slorpt, naast energie en materialen, ook heel wat water op. Door efficiënt en innovatief om te springen met water (vb. sensibiliseren van werknemers, gebruik regenwater en vertraagd afvoeren en bufferen van regenwater, milieuvriendelijk reinigen van materieel, doordachte bronbemaling...) kan het bouwbedrijf hierop inspelen.

- » *Indicator ENV4: Totale wateronttrekking per bron*

Sociaal

Medewerkers

Uitdaging 7: Maak werk van gezonde en veilige arbeidsomstandigheden

Zorg ervoor dat werknemers kunnen functioneren in een gezonde en veilige werkomgeving. Dit vermindert het aantal afwezigheidsdagen en verhoogt de efficiëntie van de werknemers. Bovendien voelen werknemers zich meer betrokken bij een bedrijf dat begaan is met hun veiligheid, wat eveneens afstraalt op het geleverde werk en de werksfeer.

- » *Indicator SO2: Type letsels en letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio en geslacht*
- » *Indicator SO3: Percentage van de organisatie die handelt in overeenstemming met internationale erkende veiligheids- en gezondheidsmanagementsystemen*

Uitdaging 8: Biedt genoeg opleidingsmogelijkheden aan

Door regelmatig opleidingen te voorzien, worden de vaardigheden van werknemers aangescherpt en kan een bouwbedrijf garant blijven staan voor een kwalitatief en duurzaam eindproduct. Bovendien voelen werknemers dat er in hen geïnvesteerd wordt, wat eveneens afstraalt op het geleverde werk en de werksfeer.

- » *Indicator SO4: Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderverdeeld naar werknemerscategorie en geslacht*

Uitdaging 9: Bouw een divers werknemersbestand uit

Een maatschappelijk verantwoord bouwbedrijf draagt non-discriminatie hoog in het vaandel. Bovendien zorgt een diverse mix van werknemers op alle niveaus voor een verscheidenheid aan ideeën en oplossingen.

- » *Indicator SO6: Samenstelling van bestuurslichamen en onderverdeling van werknemers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit*

Uitdaging 10: Personeelsverloop verminderen door investeringen in loopbaanontwikkeling van de medewerkers

De bouwsector heeft te kampen met een zeer hoog personeelsverloop. Door deze grote in- en uitstroom van werknemers gaan er heel wat kosten en energie verloren aan opleiding, begeleiding en rekrutering.

Door werknemers te begeleiden tijdens hun loopbaan, hun competenties te blijven aanscherpen, hen te betrekken bij het beleid en een flexibele werkomgeving met doorgroeimogelijkheden te scheppen, kan het bouwbedrijf een antwoord bieden aan deze uitdaging.

- » *Indicator SO1: Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio*
- » *Indicator SO5: Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling*

Gemeenschap

Uitdaging 11: Bepaal de effecten van activiteiten op gemeenschappen en informeer gemeenschappen hierover

Bouwwerken hebben nagenoeg altijd een impact op lokale gemeenschappen, zowel tijdens de werken als erna. Voorbeelden hiervan zijn geluid- en stofoverlast, verkeershinder, maar even zeer positieve socio-economische effecten van de nieuw gebouwde of verbouwde infrastructuur. Waar het bouwbedrijf betrokken is bij het bouwproject, is het belangrijk dat hij het onderzoek stimuleert naar de impact van de bouwactiviteiten op de lokale gemeenschap, alsook de lokale gemeenschap betreft en informeert over de activiteiten en eventuele gevolgen.

- » *Indicator SO7: Percentage van de activiteiten waarin de effecten op gemeenschappen worden bepaald en beheerd, waaronder vestiging, activiteiten en vertrek*
- » *Indicator ENV8: Significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen die worden gebruikt voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden*

Uitdaging 12: Stimuleer bouwactiviteiten die een positieve impact hebben op lokale gemeenschappen

Bouwprojecten kunnen een positieve impact uitoefenen op lokale gemeenschappen door onder meer het bevorderen van:

- Bereikbaarheid
- Welzijn en gemeenschapsgevoel
- Socio-economische ontwikkeling
- Betaalbaarheid
- Landopwaardering

De beste optie is om bouwopdrachten te aanvaarden die een positieve impact op lokale gemeenschappen stimuleren en vanuit dat oogpunt samen te werken met andere stakeholders (aannemers, architecten...).

- » *Indicator SO8: Activiteiten met significante effectieve en potentiële negatieve en positieve impacten op lokale gemeenschappen*

Certificatie en normering

Uitdaging 13: Informeer belanghebbenden over de duurzame prestaties van uw producten en activiteiten

Architecten, aannemers en eindgebruikers verwachten van bouwbedrijven snelle en duidelijke informatie over de duurzame prestaties van specifieke producten o.v.v. certificaten en labels (FSC, PEFC, REACH, BREEAM, Valideo, Construction Quality Label, VCA, Energiebewuste Aannemer...)

- » *Indicator C1: Type en aantal duurzame certificatie-, rating- en labelmechanismen voor nieuwe bouwactiviteiten*

Aankopen

Uitdaging 14: Kijk buiten de muren van het bedrijf en eis ook van leveranciers duurzame inspanningen

Koop alleen producten aan die voldoen aan bepaalde duurzame criteria. Ga hierover met leveranciers constructieve dialogen aan en bouw samen aan duurzame, lange termijnrelaties.

- » *Indicator HR1: Percentage nieuwe leveranciers gescreend op criteria betreffende milieu, arbeidsomstandigheden, mensenrechten en/of impact op maatschappij*

Stap 2: In kaart brengen van stakeholdersverwachtingen en de materialiteitsbepaling

Stap 1 bekijkt de bedrijfsinterne uitdagingen, en koppelt hieraan MVO-indicatoren. Op deze manier zijn al enkele interessante indicatoren geselecteerd. Bij **stap 2** wordt naar uw stakeholders en hun verwachtingen gekeken. Het spreekt voor zich dat stap 1 en 2 gelijktijdig kunnen verlopen.

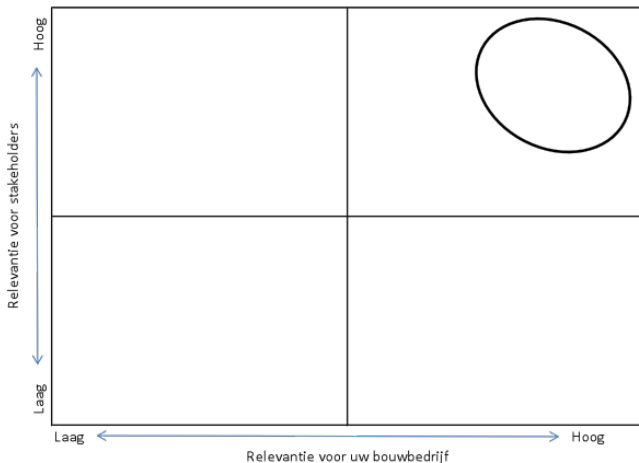
Maak voor uzelf duidelijk welke de belangrijkste stakeholders (zowel intern als extern) van uw bedrijf zijn, en wat zij precies van u verwachten. Enkele voorbeelden:

- Klant A vindt het belangrijk dat er duurzame materialen worden gebruikt,
- Leverancier B vindt het ontbreken van fiscale en sociale schulden prioritair,
- Werknemer C stelt een extra opleiding sterk op prijs,
- Vakbondsafgevaardigde D besteedt veel aandacht aan het personeelsverloop,
- Bestuurder E besteedt aandacht aan het creëren van stageplaatsen voor het onderwijs.

Op deze manier komt u aan een aantal aandachtsgebieden die vertaald kunnen worden naar de uitdagingen en indicatoren van stap 1. Nu is het zaak om beide te combineren: de materialiteitsbepaling.

Materialiteitsbepaling

Ga na hoe belangrijk de uitdagingen zijn, zowel voor wat betreft het bouwbedrijf als de stakeholders. Het resultaat wordt uitgezet op een materialiteitsmatrix. De uitdagingen die zich in de rechterbovenhoek van de matrix bevinden, zijn de relevante uitdagingen voor uw bouwbedrijf. De volgende stap is het linken van deze uitdagingen aan indicatoren.

Stap 3: Gegevensverzameling rond de indicatoren

Stap 1 en stap 2 hebben een selectie van MVO-indicatoren geïdentificeerd die voor uw bedrijf relevant zijn. Stap 3 is het analyseren van deze indicatoren. Om precies te weten welke gegevens moeten verzameld en verwerkt worden, zijn de 20 bouwrelevante MVO-indicatoren hieronder in detail opgenomen. Per indicator kan u perfect inschatten welke gegevens u binnen uw onderneming dient te verzamelen en te analyseren. Deze gegevens kunnen samen met de standaardindicatoren (zie bijlage 1) verwerkt worden in het duurzaamheidsverslag (=stap 4).

INDICATOREN IN DETAIL

Economisch

E1: DIRECTE ECONOMISCHE WAARDEN GEGENEREERD EN GEDISTRIBUEERD (G4-EC1)

- a) Rapporteer de directe economische waarden gegenereerd en gedistribueerd, zoals vermeld hieronder (met de corresponderende codes uit de resultatenrekening):
- Opbrengsten (70 t.e.m. 74)
 - Operationele kosten (60 en 61)
 - Personeelsvergoedingen (62)
 - Betalingen aan kapitaalverstrekkers (65)

- Betalingen aan overheden (per land) (67, 77 en 640)
- Donaties en overige maatschappelijke investeringen (615500)
- Ingehouden winst (69/79)

- b) Rapporteer bovenstaande gegevens op land-, regio- en marktniveau, indien van toepassing. Rapporteer welke criteria werden gehanteerd om dit te bepalen

E2: AANDEEL VAN HET TOPKADER EN ALLE DIRECTE WERKNEMERS, AANNEMERS EN ONDERAANNEMERS AFKOMSTIG UIT DE LOKALE GEMEENSCHAP OP BELANGRIJKE BEDRIJFSLOCATIES (G4-EC6)

- a) Rapporteer het percentage van het topkader en alle directe werknemers, aannemers en onderaannemers afkomstig uit de lokale gemeenschap op belangrijke bedrijfslocaties

Milieu

M1: PERCENTAGE VAN DE GEBRUIKTE MATERIALEN BESTAANDE UIT GERECYCLEERDE OF HERGEBRUIKTE MATERIALEN (G4-EN2)

- a) Rapporteer het percentage aan gerecycleerde en hergebruikte materialen aanwezig in het eindproduct

M2: ENERGIE INTENSITEIT BINNEN DE ORGANISATIE (combinatie tussen G4-EN5 en G4-EN3)

- a) Rapporteer de energie intensiteitsratio
- b) Intensiteit wordt berekend door de absolute energieconsumptie te delen door een organisatiespecifieke eenheid (vb. aantal werknemers, bedrijfsopbrengsten, totale oppervlakte van gerealiseerde bouwprojecten...)
- c) Rapporteer de organisatiespecifieke eenheid t.o.v. welke deze ratio werd berekend
- d) Rapporteer de energiecategorieën meegenomen in de berekening van de intensiteitsratio: brandstof, elektriciteit, stoom, warmte, koeling of allemaal

M3: ENERGIEPRESTATIECOEFFICIENT (EPC) INTENSITEIT VAN NIEUWE BOUWACTIVITEITEN (Geen GRI equivalent)

- a) Identificeer de EPC-score, volgend uit het EPB verslag, en rapporteer de EPC intensiteit
- b) Intensiteit wordt berekend door de EPC-score per nieuwbouw- en renovatieproject ($\text{kWh}/\text{m}^2/\text{jaar}$) te vermenigvuldigen met de oppervlakte van dit project (m^2) en vervolgens al deze waarden op te tellen en te delen door het aantal meegerekende bouwprojecten en de totale oppervlakte van alle meegerekende projecten
- c)
$$\text{EPC intensiteit} = \frac{\sum (\text{EPC}_{\text{projectA}} * \text{Oppervlakte}_{\text{projectA}}), \dots, (\text{EPC}_{\text{projectN}} * \text{Oppervlakte}_{\text{projectN}})}{(N * \sum \text{oppervlakte van alle meegerekende projecten})}$$

M4: TOTALE WATERONTTREKING PER BRON (G4-EN8)

- a) Rapporteer het totale volume water onttrokken uit de verschillende bronnen, waaronder:
- Oppervlaktewater
 - Grondwater
 - Regenwater, direct opgevangen en opgeslagen door de organisatie
 - Afvalwater van andere organisaties
 - Gemeentelijke en andere watervoorraden

M5: BROEIKASGASUITSTOOT INTENSITEIT VAN NIEUWE BOUWACTIVITEITEN (G3.1-CRE4)

- a) Identificeer de jaarlijkse opbrengsten (euro) en de totale jaarlijkse broeikasgasemissies (ton CO2 equivalent)
- b) Broeikasgasuitstoot intensiteit = Σ (som van) jaarlijkse CO2 equivalent emissies (ton) / Σ (som van) jaarlijkse opbrengsten van bouwactiviteiten (miljoen euro)

M6: TOTAALGEWICHT AFVAL NAAR TYPE EN VERWIJDERINGSMETHODE (G4-EN23)

- a) Rapporteer het totale gewicht schadelijk en niet-schadelijk afval naar verwijderingsmethode, waaronder hergebruik, recycling, compostering, verbranding, opslag en andere.

M7: OMVANG VAN INSPANNINGEN TER VERLAGING VAN MILIEU-IMPACT VAN PRODUCTEN EN DIENSTEN (G4-EN27)

- a) Rapporteer kwantitatief de omvang van de inspanningen die gebeurd zijn om de milieu-impact van producten en diensten te verlagen (vb. % minder CO2-uitstoot per organisatiespecifieke eenheid)
- b) Rapporteer inspanningen in relatie tot materiaalgebruik (hernieuwbaar, energie-intensief etc.), waterverbruik (tijdens productie- en gebruiksfase...), emissies (broeikasgassen, toxische emissies etc.), afvalwater, afval en geluid

M8: SIGNIFICANTE MILIEUGEVOLGEN VAN HET TRANSPORT VAN PRODUCTEN EN ANDERE GOEDEREN EN MATERIALEN VOOR DE ACTIVITEITEN VAN DE ORGANISATIE EN HET VERVOER VAN PERSONEELSLEDEN (G4-EN30)

- a) Rapporteer kwantitatief de significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden
- b) Rapporteer milieugevolgen in relatie tot energiegebruik, emissies, afvalwater, afval, spills (chemicaliën, olie...) en geluid
- c) Rapporteer welke acties werden ondernomen om deze milieu-impacten te verlagen

Sociaal

Medewerkers

S1: TOTAAL AANTAL EN SNELHEID VAN PERSONEELSVERLOOP PER LEEFTIJDGROEP, GESLACHT EN REGIO (G4-LA1)

- a) Rapporteer het totaal aantal en de snelheid van nieuw aangenomen werknemers per leeftijdsgroep, geslacht en regio
- b) Rapporteer het totaal aantal en de snelheid van het personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio

S2: TYPE LETSELS EN LETSEL-, BEROEPSZIEKTE-, UITVALDAGEN- EN VERZUIMCIJFERS EN HET AANTAL WERKGERELATEERDE STERFGEVALLEN PER REGIO EN GESLACHT (G4-LA6)

- a) Rapporteer het type letsels en letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio en geslacht, onderverdeeld naar:
- Werknemers
 - Superviserende werknemers
 - Onafhankelijke aannemers werkzaam op de bouwsite, waarvoor de organisatie aansprakelijk is voor de veiligheid

S3: PERCENTAGE VAN DE ORGANISATIE DAT HANDELT IN OVEREENSTEMMING MET INTERNATIONAAL ERKENDE VEILIGHEIDS- EN GEZONDHEIDSMANAGEMENTSYSTEMEN (G3.1-CRE6)

- a) Rapporteer over de toegepaste internationaal erkende veiligheids- en gezondheidsmanagementsystemen
- b) Rapporteer het percentage van de organisatie (percentage werknemers, superviserende werknemers en onafhankelijke aannemers) dat handelt in overeenstemming met veiligheids- en gezondheidsmanagementsystemen
- c) Rapporteer het percentage van de organisatie dat handelt in overeenstemming met externe en interne geverifieerde veiligheids- en gezondheidsmanagementsystemen

S4: GEMIDDELD AANTAL UREN DAT EEN WERKNEMER PER JAAR BESTEEDT AAN OPLEIDINGEN, ONDERVERDEELD NAAR WERKNEMERSCATEGORIE EN GESLACHT (G4-LA9)

- a) Rapporteer het gemiddeld aantal opleidingsuren, zowel intern als extern, dat de werknemers van de organisatie hebben gevolgd, onderverdeeld naar geslacht en werknemerscategorie

S5: PERCENTAGE MEDEWERKERS DAT REGELMATIG WORDT INGELICHT OMTRENT PRESTATIE- EN LOOPBAANONTWIKKELING (G4-LA11)

a) Rapporteer het aandeel werknemers per geslacht en per werknemerscategorie dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling.

S6: SAMENSTELLING VAN BESTUURLICHAMEN EN ONDERVERDELING VAN WERKNEMERS PER CATEGORIE, NAAR GESLACHT, LEEFTIJDGROEP, HET BEHOREN TOT EEN BEPAALDE MAATSCHAPPELIJKE MINDERHEID EN ANDERE INDICATOREN VAN DIVERSITEIT (G4-LA12)

a) Rapporteer het aandeel van individuen in bestuurslichamen naar volgende diversiteitscategorieën:

- Geslacht
- Leeftijdsgroep: - 30 jaar, 30-50 jaar, + 50 jaar
- Andere relevante diversiteitsindicatoren

b) Rapporteer het aandeel werknemers per werknemerscategorie naar volgende diversiteitscategorieën:

- Geslacht
- Leeftijdsgroep: onder 30 jaar, 30-50 jaar, over 50 jaar
- Andere relevante diversiteitsindicatoren

Gemeenschap

S7: PERCENTAGE VAN DE ACTIVITEITEN WAARIN DE EFFECTEN OP GEMEENSCHAPPEN WORDEN BEPAALD EN BEHEERD, WAARONDER VESTIGING, ACTIVITEITEN EN VERTREK (G4-SO1)

a) Rapporteer het aandeel van de activiteiten waar lokale betrokkenheidsprojecten, impactmetingen en ontwikkelingsprogramma's werden uitgevoerd, waaronder:

- Sociale impactmetingen, gebaseerd op participatieve processen
- Milieu-impactmetingen en monitoring
- Publicatie van de resultaten van milieu- en sociale impactmetingen
- Ontwikkelingsprogramma's voor lokale gemeenschappen gebaseerd op de noden van lokale gemeenschappen
- Stakeholderbetrokkenheid, bv. reeds opgezette consultatiecomités voor lokale gemeenschappen
- Werkgroepen, veiligheids- en gezondheidscomités en andere structuren die impacten aanpakken en waarin werknemers vertegenwoordigd zijn
- Formele klachtensystemen voor lokale gemeenschappen
- Acties die de communicatie naar en de betrokkenheid van de lokale gemeenschap omtrent de bouwactiviteiten en bijhorende impacten bevorderen

S8: ACTIVITEITEN MET SIGNIFICANTE EFFECTIEVE EN POTENTIELE NEGATIEVE EN POSITIEVE IMPACTEN OP LOKALE GEMEENSCHAPPEN (G4-SO2)

a) Rapporteer over de activiteiten die significante effectieve en potentiële negatieve en positieve impacten hebben op lokale gemeenschappen, betreffende onder meer:

- Fysische en economische isolatie
- Socio-economische ontwikkeling via onder meer nieuwe infrastructuur (onderwijs, gezondheid...)
- Blootstelling aan schadelijke stoffen
- Landconversie, -degradatie, -contaminatie en -opwaardering
- Criminaliteitsreductie
- Verhogen of verlagen van bereikbaarheid
- ...

Certificatie en normering

C1: TYPE EN AANTAL DUURZAME CERTIFICATIE-, RATING- EN LABELSYSTEMEN VOOR NIEUWE BOUWACTIVITEITEN (G3.1-CRE8)

a) Rapporteer het type en het aantal verplichte en vrijwillige duurzame certificatie-, rating- en -labelssystemen op minstens een van de volgende manieren:

- Totaal aantal bouwprojecten dat een duurzaam certificaat, rating of label heeft verkregen en het niveau van certificatie; of
- Aandeel van de bouwprojecten dat een duurzaam certificaat, rating of label heeft verkregen

b) Rapporteer de performantieverbeteringen van de eindproducten die het resultaat zijn van deze duurzame certificaten, ratings of labels

Aankopen

AK1: PERCENTAGE NIEUWE LEVERANCIERS GESCREEND OP CRITERIA BETREFFENDE MILIEU, ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, MENSENRECHTEN EN/OF IMPACT OP DE MAATSCHAPPIJ (G4-EN32+LA14+HR10+SO9)

a) Rapporteer het percentage nieuwe leveranciers dat gescreend is geweest op basis van duurzame criteria

b) Indien van toepassing, maak een onderscheid tussen het type criteria waarop deze leveranciers werden gescreend: milieu, arbeidsomstandigheden, mensenrechten en impact op de maatschappij

4. Tips voor een succesvol duurzaamheidsverslag

Volgende tips zorgen voor een aantrekkelijk, relevant en doeltreffend duurzaamheidsverslag.

Innoveer qua vorm

De tijd van uitsluitend papieren duurzaamheidsverslagen ligt achter ons. Er bestaan intussen vele alternatieven. Een (dynamische) PDF, een website, een Prezi-presentatie, een folder als verkorte versie zijn realistische mogelijkheden.

Opteer voor een sterk voorwoord

Zorg ervoor dat het voorwoord (geschreven door het topmanagement) inspirerend leest en raakpunten heeft met de inhoud van het verslag.

Laat niet enkel je positieve kant zien

Een organisatie die enkel focust op haar successen, zal het argwaan van de lezer snel wekken. Laat dus ook minpunten aan bod komen en koppel er meteen doelstellingen aan vast. Deze doelstellingen kunnen als een leidraad fungeren voor toekomstige verslagen.

Wees transparant en volledig

Probeer zo transparant mogelijk te zijn in de informatieverstrekking. Wanneer het niet mogelijk is om volledig informatie te geven, leg dan ook uit wat daarvan de reden is.

Meer is niet altijd beter

Probeer de lezer van uw verslag niet neer te slaan met een bijbel aan informatie. Door u te beperken tot de essentie, houdt u de aandacht van de lezer erbij en toont u ook aan dat u weet wat belangrijk is en wat niet.

Voeg multimedia toe

Wees creatief en maak het verslag aantrekkelijk voor de lezer. Foto's en video's, maar ook infographics zijn hiervoor ideaal. Naast het aangename aspect voor de lezer, is het ook een manier om bepaalde informatie duidelijk over te brengen.

Doe aan benchmarking

Het kan interessant zijn om de resultaten van uw bedrijf te toetsen aan sectorgemiddelden en dit te verwerken in het verslag. Zo toont u aan hoever de organisatie staat t.o.v. bijvoorbeeld zijn concurrenten. De GRI-indicatoren maken benchmarking mogelijk.

Overweeg assurance

Een externe en onafhankelijke controlecheck is dé manier

om de juistheid en geloofwaardigheid van uw verslag te vergroten.

Vraag feedback

Zo bekomt u nuttige informatie van uw stakeholders. Hun feedback zorgt ervoor dat u in de toekomst betere en completere verslagen kan publiceren.

Gebruik het verslag

Niks zo jammer als veel inspanningen steken in een werk dat uiteindelijk in de kast beland. Gebruik het duurzaamheidsverslag actief in de interne en externe bedrijfscommunicatie, bv. bij prospectie, sollicitanten en naar leveranciers toe.

Voor meer informatie:

www.mvovlaanderen.be

www.bestbelgiansustainabilityreport.be

5. Verklarende woordenlijst

Mvo: Maatschappelijk verantwoord ondernemen – www.mvovlaanderen.be

GRI: Global Reporting Initiative – www.globalreporting.org - Global Reporting Initiative (GRI) is een internationale organisatie die richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving opstelt. Een onderneming/organisatie kan hierdoor transparant communiceren over haar ecologische, sociale en economische performantie. GRI voorziet ook in een aantal handvatten voor specifieke doelgroepen (vb. in de vorm van sectorsupplementen) en in verificatie op diverse performantieniveaus.

Stakeholders: Entiteiten of personen die aanzienlijk kunnen worden beïnvloed door de activiteiten, producten en/of diensten van de organisatie; en wiens daden op hun beurt een invloed kunnen hebben op het vermogen van de organisatie om haar strategieën en doelstellingen uit te voeren

Materialiteit: Materialiteit verzekert een duidelijke en onderbouwde keuze van thema's waarover zal worden gerapporteerd in een duurzaamheidsverslag. De materiële thema's zijn de meest relevante duurzaamheidsthema's voor de organisatie, bepaald door de organisatie en haar stakeholders.

Intensiteit: Intensiteit wordt gebruikt om milieu-impacten uit te middelen tov een bepaalde meeteenheid (vb. aantal werknemers, bedrijfsopbrengsten, oppervlakte van bouwprojecten...). Energie intensiteit wordt bijvoorbeeld berekend door de absolute energieconsumptie te delen door een organisatiespecifieke eenheid. Zo wordt een correcter beeld verkregen van de relatieve impact van de organisatie.

EPC: De energieprestatiecoëfficiënt (EPC) wordt berekend uit het verplichte EPB-verslag en informeert de eigenaar, de kandidaat-koper en -huurder over de energieprestatie (energetische kwaliteit) van het bouwproduct. Op die manier krijgt men een idee over de energiezuinigheid en milieuvriendelijkheid van een gebouw. Deze score houdt geen rekening met verbruiksgegevens, maar komt tot stand door rekening te houden met de gebruikte materialen, de isolatiewaarden van de verliesoppervlakken (dak, muur, vloer, ramen en deuren) en de installaties voor ruimteverwarming, sanitair warm water en ventilatie.

Σ: Wiskundig somteken, te vertalen als 'som van'

6. Bijlage 1: standaardindicatoren

Wanneer men een duurzaamheidsverslag wil opmaken volgens de GRI-normen, moeten een aantal indicatoren standaard worden opgenomen. De lijst hieronder geeft de belangrijkste weer. Meer informatie is te vinden op onderstaande link⁴.

STANDAARDINDICATOR	CODE
Strategie en analyse	
Voorwoord van de CEO	G4-1
Omschrijving risico's en opportuniteiten	G4-2
Profiel van de organisatie	
Naam van de organisatie	G4-3
Voornaamste merken, producten en diensten	G4-4
Locatie van het hoofdkantoor	G4-5
Het aantal landen waarin de organisatie actief is	G4-6
Eigendomsstructuur en rechtsvorm	G4-7
Afzetmarkten	G4-8
Omvang van de organisatie	G4-9
Aantal werknemers per type contract	G4-10
Percentage werknemers dat onder cao valt	G4-11
Productieketen	G4-12
Significante wijzigingen tijdens de rapporteringsperiode	G4-13
Voorzorgsprincipe	G4-14
Externe principes en standaarden duurzaamheid	G4-15
Lidmaatschap van federaties en verenigingen	G4-16
Materiële aspecten en grenzen	
Entiteiten inbegrepen in geconsolideerde financiële resultaten	G4-17
Proces voor het bepalen van de inhoud van de rapportage	G4-18
Lijst van de materiële aspecten	G4-19
Aspect grenzen binnen de organisatie	G4-20
Aspect grenzen buiten de organisatie	G4-21
Effecten herziening statements t.o.v. vorige rapportage	G4-22
Relevante veranderingen t.o.v. vorige rapportage	G4-23
Engagement van de stakeholders	
Lijst van de betrokken stakeholdergroepen	G4-24
Basis waarop stakeholders geselecteerd werden	G4-25
Aanpak rond stakeholder engagement	G4-26
Belangrijkste thema's rond stakeholderbetrokkenheid	G4-27
Profiel rapportage	
Rapporteringsperiode	G4-28
Datum meest recente rapport	G4-29
Rapporteringscyclus	G4-30
Contactpunt voor vragen over het verslag	G4-31
Gekozen 'In accordance'-optie	G4-32
Externe verificatie	G4-33
Bestuur	
Bestuur- en beslissingsstructuur	G4-34
Ethiek en integriteit	
Waarden, principes en gedragsnormen	G4-56

⁴ <https://www.globalreporting.org/resource/library/GRIG4-Part1-Reporting-Principles-and-Standard-Disclosures.pdf>

7. Bijlage 2: Opsomming selectie indicatoren

Alle bouwspecifieke duurzaamheidsindicatoren worden hieronder verzameld en nader verklaard. Bouwbedrijven kunnen uit deze indicatorenset een selectie maken van indicatoren waarover zij kunnen communiceren in een duurzaamheidsverslag (rekening houdende met de specifieke bedrijfscontext). Het is de bedoeling dat een bedrijf doelstellingen koppelt aan de geselecteerde indicatoren en deze opvolgt en bijstuurt waar nodig.

Elke indicator wordt vanaf blz. x in detail toegelicht⁵. Naast elke indicator staat vermeld met welke indicator uit de G4-richtlijn of uit het bouwsectorsupplement (G3-CRE) deze overeenkomt.

INDICATORENOVERZICHT

ECONOMISCH

- E1: Directe economische waarden gegenereerd en gedistribueerd
- E2: Aandeel van het topkader en alle directe werknemers, aannemers en onderaannemers afkomstig uit de lokale gemeenschap op belangrijke bedrijfslocaties

MILIEU

- M1: Percentage van de gebruikte materialen bestaande uit gerecycleerde of hergebruikte materialen
- M2: Energie intensiteit binnen de organisatie
- M3: Energieprestatiecoëfficiënt (EPC) intensiteit van nieuwe bouwactiviteiten
- M4: Totale wateronttrekking per bron
- M5: Broeikasgasuitstoot intensiteit van nieuwe bouwactiviteiten
- M6: Totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode
- M7: Omvang van inspanningen ter verlaging van milieu-impact van producten en diensten
- M8: Significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden

SOCIAAL

Medewerkers

- S1: Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio
- S2: Type letsels en letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio en geslacht
- S3: Percentage van de organisatie die handelt in overeenstemming met international erkende veiligheids- en gezondheidsmanagementsystemen
- S4: Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderverdeeld naar werknemerscategorie en geslacht
- S5: Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling
- S6: Samenstelling van bestuurslichamen en onderverdeling van werknemers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit

Gemeenschap

- S7: Percentage van de activiteiten waarin de effecten op gemeenschappen worden bepaald en beheerd, waaronder vestiging, activiteiten en vertrek
- S8: Activiteiten met significante effectieve en potentiële negatieve en positieve impacten op lokale gemeenschappen

CERTIFICATIE EN NORMERING

- C1: Type en aantal duurzame certificatie-, rating- en labelmechanismen voor nieuwe bouwactiviteiten

AANKOPEN

- AK1: Percentage nieuwe leveranciers gescreend op criteria betreffende milieu, arbeidsomstandigheden, mensenrechten en impact op maatschappij

⁵ Voor een nog meer gedetailleerde uitleg per indicator kan u de 'Implementation Manual' van de G4-richtlijn raadplegen: <https://www.globalreporting.org/reporting/g4/Pages/default.aspx> of het technische protocol van de G3.1-richtlijn: <https://www.globalreporting.org/resource/library/G3.1-Guidelines-Incl-Technical-Protocol.pdf>. Aan sommige indicatoren werden bouwspecifieke aspecten toegevoegd, afkomstig uit het bouwsector supplement: <https://www.globalreporting.org/resource/library/CRESS-Complete.pdf>

8. Colofon

**Voor meer informatie over dit MVO-document
voor de bouwsector:**

Kristof Van Roy – fvb-ffc Constructiv
Koningsstraat 132, bus 5, 1000 Brussel
kristof.vanroy@constructiv.be

**Project ondersteund door
het Europees Sociaal Fonds (ESF):**

02/546 22 11
onthaalesf@esf.vlaanderen.be

Concept en uitwerking:
BECO, member of EY

Deze publicatie kwam tot stand met steun van het **Europees Sociaal Fonds**. Het ESF stelt middelen ter beschikking voor initiatieven die bijdragen tot meer en betere jobs voor meer mensen.

Ontdek de werking in Vlaanderen via www.esf-agentschap.be.

ESF investeert in jouw toekomst.

Kernthema's ESF 2007-2013

Talenten activeren

Arbeidskansen geven

Ondernemen met mensen

Wenst u op de hoogte gehouden te worden van opleidingen en bouwnieuws, schrijf u dan in op onze E-newsletter op www.constructiv.be onder het tabje E-news.